

Národní rámec kvalifikací ve Francii

Informační text v češtině a angličtině

Pracovní verze, červen 2014

National Qualifications Framework in France

Information leaflet in Czech and English

Working paper, June 2014

Úvodní poznámky

Cílem Evropské komise i členských států EU v oblasti kvalifikací je dosáhnout stavu, kdy každý evropský stát má jednotný (souhrnný, komplexní) **národní rámec kvalifikací**, který umožňuje napojení „národních kvalifikací“ na Evropský rámec kvalifikací (EQF). Díky tomu bude v cílovém stavu možné porovnávat kvalifikace z různých států a lépe se v nich orientovat.

Národní rámce kvalifikací (česká zkratka NRK, anglická zkratka NQF) umožňují klasifikaci všech ověřených výsledků vzdělávání a učení se do úrovní, které jsou definovány deskriptory. Ověřenými výsledky učení se přitom rozumí osvědčení, vysvědčení, diplomy, tituly atd., a to bez ohledu na to, v jakém kontextu a jakou cestou je učící se získal. Tedy zda je získal v počátečním odborném, všeobecném či vysokoškolském vzdělávání, či si nechal ověřit u zkoušky své znalosti, dovednosti a kompetence, které získal v neformálním či informálním učení se (v kurzech, samostudiu, praxi).

Národní soustava kvalifikací je veřejně dostupný registr profesních kvalifikací a jejich kvalifikačních a hodnoticích standardů. Součástí NSK je sada úrovní (**rámec**) pro tyto kvalifikace, která obsahuje osm úrovní srovnatelných s úrovněmi EQF.

Další související informace je možné získat na adresách: milada.stalker@nuv.cz nebo miroslav.kadlec@nuv.cz

NÚV 2014

Věcná správnost je garantována u anglické verze textu. Ta je převzata z publikace Cedefop, *Analýza a přehled vývoje NQF v evropských zemích, Výroční zpráva 2012*.

Česká verze textu byla zajištěna s podporou resortního úkolu **4B05S1 Řízení a koordinace činnosti oborových skupin** v prosinci 2013. Česká verze neprošla jazykovou úpravou ani terminologickou supervizí NÚV.

Text je určen pro vnitřní potřebu tvůrců NSK - řešitelů projektu NSK2.

Úvod

Založení Národního výboru pro profesní certifikaci (CNCP) a Národního registru odborných kvalifikací (RNCP) v roce 2002 signalizuje zřízení francouzského národního kvalifikačního rámce. Za podpory systému uznávání neformálního a informálního vzdělávání (validation des acquis de l'expérience) lze na francouzský rámec nahlížet jako na součást první generace evropských kvalifikačních rámců. Je sice mnohem omezenější v rozsahu než nové, komplexní NQF v současnosti vznikající po celé Evropě, protože se zaměřuje na odborné nebo profesně zaměřené kvalifikace, jeho regulační úloha je však silná a dobře zavedená.

Řada zúčastněných stran si myslí, že stávající pětiúrovňovou strukturu pocházející z roku 1969 je třeba nahradit, nejspíš osmiúrovňovou strukturou, více sladěnou s EQF. Diskuze probíhá již řadu let, zejména od roku 2009, kdy zprávu o tomto problému obdržela kancelář premiéra. Částečně kvůli změně vlády v roce 2012 se tato reforma dále zpozdila a v současné době není jasné, kdy bude možné zavést novou strukturu do praxe.

Rámec byl porovnán s EQF v říjnu 2010, pomocí původní pětiúrovňové struktury jako referenčního bodu. Nová srovnávací zpráva bude odevzdána, jakmile se přezkoumá struktura zavedená do praxe, nejspíš v příštím roce nebo v roce 2014.

Hlavní cíle politiky

Francouzský NQF, dle definice RNCP, zahrnuje všechny odborné nebo profesně zaměřené kvalifikace, včetně všech vysokoškolských kvalifikací s odborným a profesním zaměřením a účelem⁸⁹. Rámec zahrnuje tři hlavní typy kvalifikací:

⁸⁹ V současnosti RNCP zahrnuje více než 6 000 kvalifikací zveřejněných (v úředním věstníku), „mikrofiše“ certifikátů (kvalifikací); 1 260 těchto „starých“ certifikátů se již neuděluje. K říjnu byly 2012 certifikáty na stupních vysokoškolského vzdělávání následující: Bylo uděleno 870 magisterských a 323 inženýrských titulů (magisterský stupeň), 160 všeobecných licencí (bakalářský stupeň), 1 523 licencí profesního stupně profesních bakalářů, 1 280 licencí 5. úrovně EQF (včetně krátkých cyklů vysokoškolského vzdělávání), 117 brevet de technicien supérieur (BTS), (v 2011) 29 BTSA (totéž v oboru zemědělství), (v 2011) 43 DUT (diplomes universitaires technologiques).

Introduction

The setting up, in 2002, of the National Committee for Professional Certification (CNCP) and the national register of vocational qualifications (RNCP) signals the establishment of the French national qualifications framework. Supported by the system for validation of non-formal and informal learning (validation des acquis de l'expérience), the French framework can be seen as belonging to the first generation of European qualifications frameworks. While more limited in scope than the new comprehensive NQFs now developing throughout Europe, in its focus on vocationally or professionally oriented qualifications, its regulatory role is strong and well established.

A number of stakeholders consider the existing five-level structure dating back to 1969 to be in need of replacement, possibly by an eight-level structure more closely aligned with the EQF. This discussion has now been going on for a number of years, notably since 2009 when a note on the issue was submitted to the office of the Prime Minister. Partly due to the change of government in 2012, this reform has been further delayed and it is, for the moment, unclear when a new structure could be put in place.

The framework was referenced to the EQF in October 2010, using the original five-level structure as reference point. A new referencing report will be submitted as soon as a revised structure is in place, possibly in the next one to two years.

Main policy objectives

The French NQF, as defined by the RNCP, covers all vocationally or professionally oriented qualifications, including all higher education qualifications with a vocational and professional orientation and purpose⁸⁹. The framework covers three main types of qualification:

⁸⁹ The RNCP currently covers more than 6 000 qualifications published (in the Official Journal) certificate (qualifications) 'fiches'; 1 260 of these are 'old' certificates not awarded any more. By October 2012, certificates in higher education grades are as follows: 870 masters have been published, 323 titres d'ingénieurs (grade of master), 160 licences générales (grade of bachelor), 1 523 licences professionnelles (grade of professional bachelors), 1 280 level 5 EQF (including higher education short cycles), 117 brevet de technicien supérieur (BTS), (in 2011) 29 BTSA (same thing in the field of agriculture), (in 2011) 43 DUT (diplômes universitaires technologiques).

- udělované francouzskými ministerstvy (ve spolupráci se sociálními partnery prostřednictvím CPC);
- udělované poskytovateli odborné přípravy, komorami a ministerstvy tam, kde není zavedeno CPC;
- založené a udělované sociálními partnery na jejich vlastní odpovědnost.

K zápisu do RNCP musí kvalifikace splnit řadu požadavků, které si kladou za cíl národní ucelenost a posílení celkové kvality a transparentnosti kvalifikací. Všechny kvalifikace zapsané v RNCP musí být získatelné pomocí uznání neformálního a informálního učení. Registrací se dává najevo, že všichni aktéři, zastoupení v CNCP, stvrzují podpisem platnost konkrétní kvalifikace. Registrace je nezbytná pro:

- získávání finančních prostředků;
- financování validace neformálního a informálního učení;
- výkon určitých profesí a povolání;
- vstup do učňovských programů.

Francouzský NQF má omezenější rozsah než komplexní rámce NQF, které nyní vznikají po celé Evropě. Zaměřuje se výhradně na odborně nebo profesně zaměřené kvalifikace a nezahrnuje určité kvalifikace ze všeobecného vzdělávání, především základního a nižšího středního (>16) a všeobecné kvalifikace vyššího středního vzdělávání (všeobecná zkouška *Baccalaureate*).

Francouzský NRK určuje jeho zaměření na trh práce. Rámec reaguje na situaci, kdy se studenti po dokončení vzdělávání a odborné přípravy stále častěji ocitají bez práce. Nejnovější politické iniciativy a reformy zdůraznily potřebu silněji upřednostňovat zaměstnatelnost a zlepšit uzpůsobenost uchazečů pro trh práce. Univerzity jsou proto povinny přeformulovat a objasnit své kvalifikace také z hlediska vhodnosti pro trh práce, což je zavazuje použít stejné charakteristiky kvalifikací (dovednosti, znalosti, kompetence) jako jiné oblasti vzdělávání a odborné přípravy. Tento posun směrem k zaměstnatelnosti a povinnosti univerzit se přizpůsobit jsou přítomny ve francouzské politice od roku 2006.

Znamená to také, že přístup založený na výsledcích učení se sice stále více zavádí pro kvalifikace tvořící součást činnosti CNCP, tento princip je však pouze velmi málo uplatňován ve všeobecném vzdělávání na základním, nižším a vyšším středoškolském stupni.

- those awarded by French ministries (in cooperation with the social partners through a CPC);
- those awarded by training providers, chambers and ministries but where no CPC is in place;
- those set up and awarded by social partners under their own responsibility.

To be registered in the RNCP, a qualification should meet a number of requirements; aiming at national coherence and strengthening the overall quality and transparency of qualifications. All qualifications registered in the RNCP must be possible to acquire through validation of non-formal and informal learning. Registration signals that all stakeholders, as represented in the CNCP, underwrite the validity of a particular qualification. Registration is necessary for:

- receiving funding;
- financing validation of non-formal and informal learning;
- exercising certain professions and occupations;
- entering apprenticeship schemes.

The French NQF has more limited scope than the comprehensive NQFs now being developed throughout Europe. Its focus is strictly on vocationally or professionally oriented qualifications and it does not include certain qualifications from general education, notably primary and lower secondary education (>16) and general upper secondary qualifications (the General *Baccalaureate*).

The French NQF is defined by its labour market focus. The framework responds to a situation where students increasingly find themselves without jobs after finishing education and training. Recent policy initiatives and reforms have emphasised the need to give higher priority to employability and having candidates better suited to the labour market. Universities have therefore been obliged to reformulate and clarify their qualifications also in terms of labour market relevance, in effect obliging them to use the same qualifications descriptors (skills, knowledge, competence) as other areas of education and training. This movement towards employability, and the obligations of universities to adapt, has been present in French policies since 2006.

This also means that, while the learning outcomes approach is now increasingly being implemented for the qualifications forming part of the responsibility of the CNCP, this principle is only to a very limited extent applied for general education at primary, lower and upper secondary level.

Zapojení zúčastněných stran a zavedení rámce

Francouzský NQF, patřící do první generace evropských rámců, je plně zavedený do praxe a funkční. Je to regulatorní rámec hrající klíčovou úlohu v celkovém řízení systémů vzdělávání a odborné přípravy, zejména s ohledem na odborně a profesně zaměřené kvalifikace. Rámec zdůrazňuje význam transparentnosti (například začleněním nástrojů Europass), přičemž přímo ovlivňuje dostupnost a růst v systému a zároveň financování otázky zajištění kvality. Počet kvalifikací, které výbor CNCP zařadil, v minulých letech neustále narůstal. Významný podíl na tomto růstu mají odborně a profesně zaměřené vysokoškolské kvalifikace, zejména na 5. a 6. úrovni EQF.

CNCP (který je zároveň národním koordinačním střediskem EQF) je platformou pro spolupráci mezi všemi ministerstvy zapojenými do koncipování a udělování kvalifikací (ministerstva, školství, vysokého školství, práce, sociálních věcí, zemědělství, kultury, mládeže a sportu, obrany, financí) a pro sociální partnery a další příslušné zúčastněné strany (komory atd.) při koordinaci francouzského systému a rámce kvalifikací. Toto široké zapojení se považuje za nutné (z technických i administrativních důvodů), aby byla podchycena rozmanitost kvalifikací ve Francii, ale také z důvodu důvěryhodnosti a odpovědnosti. Výbor CNCP má také nárok být informován o všech odborných kvalifikacích vytvořených sociálními partnery, a to i v případech, kde nemají v plánu je zapsat do národního registru.

Úloha CNCP coby „vrátého“ francouzského rámce je důležitá. Žádnou kvalifikaci nelze zapsat do oficiálního registru bez schválení CNCP. Síla CNCP spočívá v jeho otevřenosti veřejným a soukromým poskytovatelům a institucím udělujícím jednotlivé kvalifikace. Postupy a kritéria, které vytváří a aplikuje CNCP za tímto účelem, jsou obzvláště zajímavé pro ty země, které nyní zavádějí nový (a otevřený) rámec NQF. Každá instituce (veřejná nebo soukromá), která chce zaregistrovat kvalifikaci, musí reagovat na následující hlavní problémy:

- právní základ orgánu (nebo sítě orgánů) udělujícího kvalifikaci;
- stanovení postupů, přeruší-li instituce udělující kvalifikace svou činnost;
- popis úkolů, kterými se kvalifikace zabývá;
- vazba na ROME;
- kompetence (výsledky učení) související s těmito úkoly;
- kompetence (výsledky učení) k ohodnocení;
- způsob ohodnocení;
- vztah ke stávajícím kvalifikacím ve Francii a v zahraničí;
- složení hodnotící komise;
- vazba na uznávání.

Stakeholder involvement and framework implementation

Belonging to the first generation of European frameworks, the French NQF is fully implemented and operational. It is a regulatory framework playing a key role in the overall governance of education and training systems, in particular as regards vocationally or professionally oriented qualifications. While emphasising the importance of transparency (for example by integrating the Europass tools), the framework directly influences access and progression in the system as well as funding and quality assurance issues. The number of qualifications covered by the CNCP has been steadily increasing in recent years.. A significant part of this growth was caused by vocationally and professionally oriented higher education qualifications, notably at EQF levels 5 and 6.

The CNCP (which is also an EQF NCP) is a platform for cooperation between all ministries involved in design and award of qualifications (Ministries of Education, Higher Education, Labour, Social Affairs, Agriculture, Culture, Youth and Sports, Defence, Finance) and for the social partners and other relevant stakeholders (chambers, etc.) in coordinating the French qualifications system and framework. This broad involvement is seen as necessary (both for technical and administrative reasons) to capture the diversity of qualifications in France, but also for reasons of credibility and ownership. CNCP is also entitled to be informed about any vocational qualification created by social partners, even in cases where there is no intention to register them in the national register.

The role of the CNCP as the 'gatekeeper' of the French framework is important. No qualification can be included in the official register without the approval of the CNCP. The strength of the CNCP lies in its openness to public and private providers and awarding institutions. The procedures and criteria developed and applied by the CNCP for this purpose are of particular interest to those countries currently in the process of implementing new (and open) NQFs. Any institution (public or private) wanting to register a qualification must respond to the following main issues:

- legal basis of the body (or network of bodies) awarding the qualification;
- indication of procedures if the awarding institution discontinues its activity;
- description of tasks addressed by the qualification;
- link to ROME;
- the competences (learning outcomes) related to these tasks;
- competences (learning outcomes) to be assessed;
- mode of assessment;
- relationship to existing qualifications in France and abroad;
- composition of the assessment jury;
- link to validation.

Zkušenosti z Francie od roku 2002 ukazují nutnost neustálého vývoje NRK, aby zůstaly relevantní. Jedním z problémů, který se aktuálně řeší, je otázka souhlasu s vytvořením kvalifikací, které by odpovídaly 2. úrovni EQF. Až dosud panovala shoda mezi veřejnými úřady a sociálními partnery, že odborně a profesně zaměřené kvalifikace (spadající do kompetence výboru CNCP) by měly být tvořeny a udělovány od úrovně 3 a výš. Tento názor obhajovaly především odbory, které se obávaly, že otevření odborných kvalifikací na nižších úrovních by mohlo ohrozit stávající dohody na trhu práce. Je možné, že současná hospodářská krize s rostoucí nezaměstnaností mladých povede k přehodnocení tohoto přístupu. Technické práce pokračují a hledají se možné požadované kompetence pro kvalifikace úrovně 2, s využitím zkušeností z okolních zemí jako jsou Lucembursko a Německo, na které se lze odkazovat. Očekává se, že k pokroku dojde v roce 2013, neboť je tato otázka v současnosti vnímána jako naléhavá.

Deskriptory úrovní a výsledky učení

Původní pětiúrovňová struktura zavedená v roce 1969 byla použita jako základ pro srovnání francouzského rámce a EQF v roce 2010.

Francouzský systém kvalifikací se významně rozvinul od doby, kdy byly jeho úrovně v roce 1969 odsouhlaseny, takže tvorba a zavedení podrobnější struktury deskriptorů úrovní jsou považovány za nezbytně nutné. V roce 2011 Národní rada pro statistiku (CNIS) se vyjádřila k potřebě nové struktury úrovní (CNCP, 2010)⁹⁰ a zdůraznila, že „...by ráda viděla, jak tyto reflexe povedou k nové klasifikaci certifikací, která zohlední změny ve struktuře kvalifikací a vazby založené v rámci evropského vysokoškolského vzdělávání.“

Ačkoli je pravděpodobné, že nově zvolená struktura bude mít sedm nebo osm úrovní (na základě technických prací provedených až doposud), není teď jasné, kdy bude možné návrh nové struktury prezentovat. Zvláštním problémem je, jak bude nová struktura navázána na profesní normy, především národní ROME a mezinárodní ISCO. Diskuze je také úzce spojena s otázkou, zda v budoucnu budou nějakou roli hrát i kvalifikace odpovídající 1. a 2. úrovni EQF. Tato druhá otázka je spojena s pracovními dohodami a vyjednáváním o minimálních mzdách a je obzvláště komplikovaná.

⁹⁰ *Porovnání národního rámce francouzské certifikace ve světle evropského rámce kvalifikací pro celoživotního učení.*

<http://ec.europa.eu/eqf/uploads/file/Report-FR-NQF-EQF-VF.pdf>
[accessed 5.12.2012].

The French experiences since 2002 illustrate the need for NQFs to evolve continuously to stay relevant. One of the issues currently being addressed is the question of opening up to the development of qualifications at what would correspond to EQF level 2. Until now there has been agreement between public authorities and social partners that vocationally and professionally oriented qualifications (falling within the mandate of the CNCP) should only be developed and awarded from level 3 and upwards. This position has been defended by the trade unions in particular, fearing that an opening up to vocational qualifications at lower levels could threaten existing labour market agreements. The current crisis in the economy, with increasing youth unemployment, may lead to reconsideration of this approach. Technical work continues, looking at possible competence requirements for level 2 qualifications, using the experience of neighbouring countries like Luxembourg and Germany as reference point. It is expected that progress will be made in 2013, reflecting the current urgency attributed to this question.

Level descriptors and learning outcomes

The original five-level structure introduced in 1969 was used as the basis for referencing the French framework to the EQF in 2010.

The French qualification system has developed considerably since these levels were agreed in 1969 so the development and introduction of a more detailed structure of level descriptors is seen as necessary. In 2011, the national council on statistics (CNIS) commented on the need for a new level structure (CNCP, 2010)⁹⁰ by stressing that it ‘...would like to see these reflections lead to a new classification of certifications that take into account changes in the structure of qualifications and the links set up within European higher education.’

Although it is likely that a seven or eight-level structure will be chosen (based on technical work carried out so far), it is now unclear when a new draft structure could be presented. A particular issue is how the new structure will link to occupational standards, notably the national ROME and the international ISCO. The discussion is also closely related to the question of whether qualifications corresponding to EQF levels 1 and 2 will play any role in the future. This latter question is linked to labour agreements and negotiations on minimum wages and is particularly complicated.

⁹⁰ *Referencing of the national framework of French certification in the light of the European framework of certification for lifelong learning.*
<http://ec.europa.eu/eqf/uploads/file/Report-FR-NQF-EQF-VF.pdf>
[accessed 5.12.2012].

Úroveň	Definice úrovně	Výsledky učení
V	Zaměstnanci vykonávající práce, které běžně vyžadují úroveň odborné přípravy odpovídající certifikátu odborného studia (BEP) nebo certifikátu odborné schopnosti (CAP) a přizpůsobené úrovni certifikátu odborné přípravy pro dospělé (CFPA).	Tato úroveň odpovídá úplné kvalifikaci k vykonávání konkrétní činnosti se schopností používat odpovídající nástroje a techniky. Tato činnost se hlavně týká realizačních prací, které mohou být samostatné v rámci mezí příslušných technik.
IV	Zaměstnanci vykonávající práce na úrovni dohlížecího, vysoce kvalifikovaného pracovníka a schopni doložit úroveň odborného vzdělání odpovídající odbornému certifikátu (BP), technickému certifikátu (BT), odborné či technické maturitě	Oproti předchozí úrovni zahrnuje 4. úroveň kvalifikace vyšší stupeň teoretických znalostí. Tato činnost se týká hlavně technických prací, které lze vykonávat samostatně anebo pod dozorem a v koordinaci s jinými.
III	Zaměstnanci vykonávající práce, které běžně vyžadují úroveň odborné přípravy odpovídající diplomu z Univerzitního institutu technologií (DUT) nebo technologickému certifikátu (BTS) nebo certifikátu odpovídajícímu zakončení prvního cyklu vysokoškolského vzdělávání.	3. úroveň kvalifikace odpovídá vyšším stupňům znalostí a schopností, ale nezahrnuje zvládnutí základních vědeckých principů pro příslušné obory. Získané znalosti a schopnosti umožní příslušnému člověku převzít, samostatně nebo nezávisle, povinnosti v oblasti koncepce, dohledu nebo řízení.
II	Zaměstnanci vykonávající práce, které běžně vyžadují úroveň odborné přípravy odpovídající bakalářskému nebo magisterskému titulu.	Na této úrovni výkon placené nebo nezávislé odborné činnosti zahrnuje zvládnutí základních vědeckých principů pro danou profesi, obvykle vedoucí k samostatnosti při vykonávání této činnosti.
I	Zaměstnanci vykonávající práce, které běžně vyžadují úroveň odborné přípravy vyšší než magisterský titul.	Stejně jako prověřené znalosti základních vědeckých principů pro odbornou činnost vyžaduje 1. úroveň kvalifikace zvládnutí procesů koncipování nebo výzkumu.

Table 10 **Levels in the French national qualifications framework**

Level	Level definition	Learning outcomes
V	Personnel holding jobs normally requiring a level of training equivalent to that of the vocational studies certificate (BEP) or the certificate of vocational ability (CAP), and by assimilation, the level 1 certificate of vocational training for adults (CFPA).	This level corresponds to full qualification for carrying out a specific activity with the ability to use the corresponding instruments and techniques. This activity mainly concerns execution work, which can be autonomous within the limits of the techniques involved.
IV	Personnel holding jobs at a supervisory highly skilled worker level and able to provide proof of a level of training equivalent to that of the vocational certificate (BP), technical certificate (BT), vocational <i>baccalaureate</i> or technological <i>baccalaureate</i> .	A level 4 qualification involves a higher level of theoretical knowledge than the previous level. This activity concerns mainly technical work that can be executed autonomously and/or involve supervisory and coordination responsibilities.
III	Personnel holding jobs normally requiring a level of training equivalent to that of a diploma from a University Institute of Technology (DUT) or a technology certificate (BTS) or a certificate corresponding to the end of the first higher education cycle.	A level 3 qualification corresponds to higher levels of knowledge and abilities, but without involving mastery of the fundamental scientific principles for the fields concerned. The knowledge and abilities required enable the person concerned to assume, autonomously or independently, responsibilities in design and/or supervision and/or management.
II	Personnel holding jobs normally requiring a level of training comparable to that of a bachelor or master's degree.	At this level, exercise of a salaried or independent vocational activity involves mastery of the fundamental scientific principles for the profession, generally leading to autonomy in exercising that activity.
I	Personnel holding jobs normally requiring a level of training above that of a master's degree.	As well as confirmed knowledge of the fundamental scientific principles for a vocational activity, a level 1 qualification requires mastery of design or research processes.

V kontrastu s (dosavadním) používáním struktury úrovní z roku 1969 jako základu pro francouzský rámec, existuje společná politika týkající se výsledků učení (označovaných jako „kompetence“), která zahrnuje celý systém (odborně a profesně zaměřeného) vzdělávání a odborné přípravy. Tento přístup je široce přijímán v rámci počátečního odborného vzdělávání a přípravy a postupně i institucemi fungujícími na vyšších úrovních vzdělávání a odborné přípravy. Přístup byl posílen v roce 2002 zákonem o uznávání neformálního a informálního učení (VAE) a jeho zaměřením na výsledky učení jako základu pro udělování všech druhů certifikovaných kvalifikací.

Ve vysokoškolském vzdělávání byl přístup založený na výsledcích učení zaveden pouze částečně. Univerzitní kvalifikace jsou tradičně založeny na vstupech a silně se zaměřují na znalostní a výzkumnou stránku. Nový zákon ze srpna 2009 (Loi sur les responsabilités et libertés des universités) zavazuje univerzity k založení nových služeb věnujících se zaměstnatelnosti. Tento zákon od univerzit požaduje, aby zlepšily své charakteristiky očekávaných výsledků učení, jak pro zaměstnavatele, tak pro studenty.

Charakteristiky výsledků učení tvoří základ, podle něhož CNCP schvaluje vysokoškolské kvalifikace, což je proces, který se musí každé čtyři roky obnovit. Ministerstvo vysokoškolského vzdělávání nyní (září 2012) vydalo⁹¹ podrobná kritéria pro písemné studijní výsledky na bakalářské úrovni (licence) rozdělené do následujících hlavních oblastí:

- společná všeobecná kompetence;
- předprofesní kompetence;
- přenosné (nevázané) kompetence;
- specifické kompetence související se širokými oborovými okruhy znalostí.

Existuje také mnoho meziuniverzitních týmů zabývajících se studijními výsledky s trojím záměrem: napomáhat při zavádění VAE, registraci titulů v RNCP a zaměstnatelnosti studentů. V současnosti se vynakládá systematické úsilí k podpoře zavedení a používání postupu založeného na výsledcích učení, se zvláštní pozorností věnovanému vysokoškolskému vzdělávání. Celostátní proces byl zahájen v letech 2009–10 a proběhla a dále probíhají regionální setkání odůvodňující postup založený na výsledcích učení.

Počáteční odborné kvalifikace jsou definovány podle stejné logiky jako vysokoškolské kvalifikace, tj. ve smyslu dovedností, znalostí a kompetencí. Nicméně existují různé formy poskytování odborného vzdělávání a přípravy (OVP), což ovlivňuje způsob, jakým jsou výsledky učení hodnoceny, přičemž se postupuje podle čtyř hlavních přístupů:

⁹¹ Ministère de l'enseignement supérieur et de la recherche, 16. července 2012.

In contrast to the use (to now) of the 1969 level structure as a basis for the French framework, there is a common policy on learning outcomes (expressed as 'competence') covering the entire (vocationally and professionally oriented) education and training system. This approach is broadly accepted within initial vocational education and training and gradually so by institutions operating at higher levels of education and training. The approach was strengthened by the 2002 Law on Validation of Non-formal and Informal Learning (VAE) and its emphasis on learning outcomes as the basis for awarding any kind of certified qualification.

The learning outcomes approach has only been partially introduced in higher education. Traditionally, university qualifications have been input-based and very much focused on the knowledge and research aspect. The new law of August 2009 (*Loi sur les responsabilités et libertés des universités*) creates the obligation for universities to set new services dedicated to employability. This law requires universities to improve their learning outcomes descriptions, both for employers and students.

The learning outcomes descriptions form the basis on which higher education qualifications are approved by the CNCPE, a process which has to be renewed every four years. The Ministry of Higher Education has now (September 2012) issued⁹¹ detailed criteria for writing learning outcomes for bachelor level (licences) divided into the following main areas:

- common generic competence;
- pre-professional competences;
- transferable competences;
- specific competences related to broad, disciplinary subject areas.

There are also many interuniversity teams working on learning outcomes with the triple purpose of helping the implementation of the VAE, the registration of degrees in the RNCP, and employability of students. A systematic effort is now being made to support the introduction and use of a learning outcomes-based perspective, in particular addressing higher education. A nationwide process was initiated in 2009-10 and regional meetings have been/are being held explaining the rationale behind the learning outcomes approach.

Initial vocational qualifications are defined according to the same logic as for higher education qualifications, in terms of skills, knowledge and competences. There are different forms of VET provision though, influencing the way learning outcomes are assessed, following four main approaches:

⁹¹ Ministère de l'enseignement supérieur et de la recherche, 16 July 2012.

- kvalifikace založené na školicích modulech, kdy se výsledky učení každého modulu hodnotí zvlášť;
- kvalifikace založené na dvoublokovém přístupu, na teorii a praktické zkušenosti, kdy se výsledky učení dvou bloků hodnotí každý zvlášť;
- kvalifikace provázané s jediným, uceleným blokem výsledků učení / kompetencí vyžadující celostní přístup k hodnocení výsledků učení;
- kvalifikace založené na jednotkách výsledků učení, které lze ohodnotit nezávisle na druhu vzdělávacího procesu.

Všechny čtyři využívají postup založený na výsledcích učení / kompetencích, i když odlišnými způsoby.

Důraz na transparentnost se projevuje způsobem, jakým francouzský NRK aktivně využívá dodatku certifikátu Europass. Tento formát je považován za důležitý z důvodů transparentnosti a za relevantní pro všechny úrovně, včetně vysokoškolského vzdělávání. Dodatek byl posílen v oblasti kompetencí / výsledků učení. Hlavní pozornost je věnována třem kategoriím deskriptorů – znalostem, dovednostem a kompetencím, ale rámec také řeší vazbu na zajištění kvality a uznávání neformálního a informálního učení.

Vazby na další nástroje a politiky

Na uznávání neformálního a informálního učení se pohlíží jako na integrovanou součást francouzského NRK a každou kvalifikaci schválenou výborem CNCP musí být možné získat také na základě uznání zkušeností. Rozsáhlé využívání uznávání, jak pro vstup, tak pro výjimku, lze považovat za snahu postavit most mezi vzděláváním a zaměstnaností a za klíčový prvek pro podporu celoživotního učení. Uznávání jako ústřední bod ve francouzském přístupu vysvětluje relativně nízkou prioritu přiřazovanou použití kreditních systémů ve Francii, což dokazuje umírněné zavádění ECTS a ECVET.

Přiřazování k EQF

Práce na přiřazování k EQF probíhají od roku 2006 a (předběžná) srovnávací zpráva byla předložena EQF AG v říjnu 2010. Od zahájení se do přiřazovacího procesu zapojila všechna ministerstva, sociální partneři a další zúčastněné strany (zastoupené v CNCP). Přiřazovací práci také podpořil test EQF a pilotní projekty, zejména testovací projekt Leonardo da Vinci Net. Výsledek přiřazení lze najít v následující tabulce:

- qualifications based on training modules, the learning outcomes of each module being assessed separately;
- qualifications based on a two-block approach, theory and practical experience, the learning outcomes of the two blocks being assessed separately;
- qualifications linked to a single, coherent block of learning outcomes/ competences requiring a holistic approach to assessment of learning outcomes;
- qualifications based on units of learning outcomes, which can be assessed separately, and capitalised independently of any kind of learning process.

All four operate using a learning outcomes/competence-based approach, though in different ways.

The emphasis given to transparency is demonstrated by the way the French NQF actively uses the Europass certificate supplement. This format is seen as important for transparency reasons and as relevant at all levels, including higher education. The supplement has been strengthened as regards competence/learning outcomes. The main focus is on the three descriptor elements – knowledge, skills and competences – but the link to quality assurance and to validation of non-formal and informal learning is also addressed by the framework.

Links to other instruments and policies

Validation of non-formal and informal learning is treated as an integrated part of the French NQF and any qualification approved by the CNCP must be possible to acquire also on the basis of validation of experiences. The extensive use of validation, both for access and exemption, can be seen as an effort to build bridges between education and employment and as a key element in promoting lifelong and life-wide learning. The centrality of validation in the French approach explains the relatively low priority given to the use of credit systems in France, illustrated by the moderate implementation of ECTS and ECVET.

Referencing to the EQF

Work on referencing to the EQF has been going on since 2006 and a (preliminary) referencing report was presented to the EQF AG in October 2010. From the start the referencing process involved all ministries, social partners and other stakeholders (represented in the CNCP). The referencing work was also supported by the EQF test and pilot projects, notably the Leonardo da Vinci Nettetesting project. The result of the referencing can be seen in the following table:

Tabulka 11 Soulad úrovní zavedený mezi Francouzským kvalifikačním rámcem a EQF

Francouzská pětiúrovňová struktura	EQF
I – doktorandský stupeň	8
I – magisterský stupeň	7
II– bakalářský stupeň	6
III	5
IV	4
V	3
nehodí se	2
nehodí se	1

Tabulka srovnání ukazuje omezení pětiúrovňové struktury, pokud jde o specifičnost a schopnost odrážet rozmanitost kvalifikací obsažených ve francouzském rámci. To dokládá 1. úroveň (nejvyšší), která zahrnuje magisterskou i doktorandskou kvalifikaci, a 5. úroveň (nejnižší), která zahrnuje všechny počáteční kvalifikace.

Mimořádnou výzvou byly odborné/profesionální kvalifikace nižší úrovně (jejich nedostatek). Podíváme-li se na kvalifikace zahrnuté aktuálně v 5. úrovni, je možné tvrdit (podle výsledků učení), že tato široká kategorie kvalifikací obsahuje 2. i 3. úroveň EQF. Bylo však učiněno politické rozhodnutí, že všechny tyto kvalifikace se přiřadí k 3. úrovni EQF. Několik zemí zastoupených v Poradní skupině pro EQF (EQF AG) vyjádřilo určité obavy ohledně tohoto rozhodnutí. Členové poradní skupiny tvrdili, že by neexistence kvalifikací nižší úrovně ve francouzském rámci mohla (v nejhorším případě) zabránit přistěhovalcům s kvalifikací 1. nebo 2. úrovně EQF vstoupit na francouzský trh práce, zvláště když uvážíme, že jejich ekvivalenty ve francouzském systému oficiálně neexistují. Debata o tomto problému je nyní zřejmá i na vnitrostátní úrovni ve Francii.

Termín předložení aktualizované srovnávací zprávy EQF AG je v současné době nejistý a bude záviset na přezkoumání struktury úrovní a pravděpodobně na vyjasnění, jak se má naložit s nižšími úrovněmi odborných/profesionálních kvalifikací.

Table 11 Level correspondence established between the French qualifications framework and the EQF

French 5-level structure	EQF
I – Doctorate grade	8
I – Master grade	7
II – Bachelor grade	6
III	5
IV	4
V	3
Not applicable	2
Not applicable	1

The referencing table shows the limitations of the five-level structure in terms of specificity and ability to reflect the diversity of qualifications covered by the French framework. This is exemplified by level 1 (highest) which covers both master and doctorate, and by level 5 (lowest) which covers all initial qualifications.

The (lack) of lower level vocational/professional qualifications has posed a particular challenge. Looking at the qualifications covered by the current level 5, it could be argued (from learning outcomes) that this broad category of qualifications covers both levels 2 and 3 of the EQF. A political decision has been made, however, to refer all these qualifications to level 3 of the EQF. Several of the countries represented in the EQF AG expressed some concern regarding this decision. Members of the advisory group argued that the non-existence of lower level qualifications in the French framework (in a worst case scenario) could prevent migrants holding qualifications at EQF level 1 or 2 from entering the French labour market, given that equivalents officially do not exist in the French system. Debate on this issue is now also evident at national level in France.

The timing for the presentation of an updated referencing report to the EQF AG is now uncertain and will depend on the revision of the level-structure and possibly on clarification of how to deal with the lower levels of vocational/professional qualifications.

Důležitá ponaučení a postup vpřed

Francouzský NRK nyní funguje s méně jasným odlišením mezi VET a vysokoškolským vzděláváním než v mnoha jiných evropských zemích. To naznačuje přání podpořit odborně a profesně zaměřené kvalifikace na všech úrovních. Od 70. let 20. stol. byly odborné kurzy a programy důležitou a integrovanou součástí tradičních univerzit a profesní bakalářské a magisterské tituly jsou běžné. Mimo univerzity nacházíme specializované technické a odborné školy nabízející kurzy a certifikáty na vysoké úrovni. Tyto školy jsou provozovány různými ministerstvy zabývajícími se pro ně příslušnými obory (zemědělství, zdraví atd.) nebo hospodářskými a obchodními komorami. Inženýři z těchto institucí nebo studenti podnikatelských škol získávají kvalifikace na vysoké úrovni, odpovídající těm z univerzit s magisterským titulem. Ministerstvo vysokoškolského vzdělávání uděluje bakalářské a magisterské tituly a uznává diplomy. Tím jsou začleňovány diplomy udělované jinými ministerstvy, jako např. kultury nebo průmyslu.

Ve skutečnosti je situace méně jednoznačná. Jelikož francouzský rámec kvalifikací je v současnosti definován kvalifikacemi registrovanými v RNCP, důležité kvalifikace všeobecného vzdělávání zůstávají mimo tento rámec. V porovnání s jinými evropskými státy, které vyřešily profesní i všeobecné kvalifikace, je integrační funkce a role francouzského rámce snížena zejména proto, že klíčová kvalifikace jako všeobecná maturitní zkouška zůstává mimo rámec.

Zavedení nové struktury úrovní, která by nahradila strukturu z roku 1969, by mohlo pomoci francouzskému NQF posunout se dopředu a posílit porovnatelnost s dalšími evropskými NRK.

Hlavní zdroje informací

Informace jsou dostupné na webových stránkách Národního výboru pro profesní certifikaci (CNCP).
<http://www.cncp.gouv.fr>
[accessed 6.12.2012].

Important lessons and the way forward

The French NQF operates with less clear distinction between VET and higher education than many other European countries. This signals a wish to promote vocationally and professionally oriented qualifications at all levels. Since the 1970s, vocational courses and programmes have been an important and integrated part of traditional universities and professional bachelor and master degrees are common. Outside universities we find specialist technical and vocational schools offering courses and certificates at a high level. These schools are run by different ministries covering their respective subject areas (agriculture, health, etc.), or by chambers of commerce and industry. Ingénieurs from these institutions or students in business schools hold qualifications at a high level, equivalent to those from universities with a master degree. The Ministry of Higher Education delivers the bachelor and master degrees and recognises the diplomas. This has an integrating effect on the diplomas awarded by other ministries such as culture or industry.

In reality, the situation is less clear-cut. As the French qualifications framework is currently defined by those qualifications registered in the RNCP, important general education qualifications are left outside the framework. Compared to other European countries, addressing both professional and general qualifications, the integrating function and role of the French framework is lessened, in particular as a key-qualification like the general Baccalaureate is kept outside the framework.

The introduction of a new level structure to replace the 1969 structure could help to move the French NQF further forward and strengthen comparability to other European NQFs.

Main sources of information

Information is available on the website of the National Committee for Professional Certification (CNCP). <http://www.cncp.gouv.fr>
[accessed 6.12.2012].